

OPEX

www.opex.ir
mail@opex.ir

جَهش تولید با مشارکت مردم

سال ۱۴۰۳

پیشنادهای اتحادیه صادرکنندگان فرآوردههای نفت، گاز و پتروشیمی ایران در راستای تحقق شعار سال ۱۴۰۳

(دیرایش اول)

شناسنامه گزارش:

تهیه شده در واحد پژوهش اتحادیه صادرکنندگان فرآوردههای نفت، گاز و پتروشیمی ایران

تاریخ انتشار: اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

پیشنهادهای اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران در راستای تحقق شعار سال

۱۴۰۳

مقدمه

سالهاست که با توجه به اولویت مسایل اقتصادی کشور هر ساله یکی از محورهای کلیدی به عنوان شعار سال توسط مقام رهبری اعلام میشود. در همین راستا امسال هم تحت عنوان «جهش تولید با مشارکت مردم» نام‌گذاری شده است و دستگاه‌های سیاست‌گذاری و اجرایی نیز همانند سنوات قبل در لایه‌های مختلف در تلاش هستند اقداماتی جهت تحقق آن پیش‌بینی کنند. بررسی تجارب سالیان گذشته نشان می‌دهد اقدامات کل نهاد‌های حاکمیتی تاکنون منجر به تحقق خیلی از این شعارها نشده است. احتمالا یکی از دلایل به مشارکت طلبیدن مردم در شعار امسال عدم اطمینان از انگیزه و توان دستگاه‌های اجرایی در تحقق این شعارها بوده است. حال نکته ایی که در تحقق شعار سال جاری باید مورد توجه مسولین قرار گیرد تاکید بر تصمیم‌سازی، مدیریت و اجرای هر نوع فعالیت اقتصادی با محوریت بنگاه‌ها و فعالین اقتصادی باشد به عبارت دیگر دولت و نهاد‌های اجرایی صرفا زمینه‌های **حضور مردم** به مفهوم عام و فعالین اقتصادی به مفهوم خاص را فراهم سازند. به همین ترتیب انتظار می‌رود این دستگاه‌ها از اقدامات شعار گونه، برگزاری کارگروه‌ها و اقدامات تبلیغاتی پرهیز نموده و فضا را جهت حضور فعالین اقتصادی با رعایت الزامات فضای کسب و کار فراهم نمایند بر این اساس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی با توجه به مسئولیت و وظایف تشکلی خود با دسته‌بندی مسائل و مشکلات مرتبط با حوزه کسب و کار اعضای خود؛ درصدد است با بهره‌گیری از پتانسیل ناشی از این شعار زمینه حل آنها را با همکاری سایر تشکل‌ها و اتاق‌ها به عنوان مخاطب اصلی این شعار در حد توان خود فراهم آورد. لذا در این گزارش برخی از مشکلات اعضا احصا و تشکل‌ها و نهاد‌های مرتبط اجرایی و ساست‌گذاری شناسایی و روش پیگیری آن با محوریت بخش خصوصی و مسولین هر کدام از تشکل‌ها؛ ارایه شده است.

۱- مسایل و مشکلات مزمن حوزه کسب و کار

• کاهش صادرات :

علیرغم اینکه ثبت تراز تجاری منفی اتفاق جدیدی در اقتصاد ایران نیست و به عنوان یک اقتصاد متکی به واردات (به جز سه سال ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۷) در اکثر ۴۳ سال دیگر پای ثابت تجارت ایران بوده است ولی ثبت ناترازی منفی ۱۶/۸ میلیارد دلاری تجارت در سال ۱۴۰۲ رقم قابل تأملی است که نمی‌توان از آن غفلت کرد. این میزان از کسری حتی در هشت سال دوره جنگ تحمیلی، یعنی بین سال‌های ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۷ هم ثبت نشده است. بررسی اطلاعات تجاری سال‌های ۱۴۰۲-۱۳۵۷ گویای این واقعیت است که سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۸۴ و سه سال ۱۳۷۰، ۱۳۷۱ و ۱۳۸۲ تراز تجاری بدون

نفت کشور بین ۱۸ تا حدود ۴۰ میلیارد دلار منفی بود. سال ۱۴۰۲ دوازدهمین سال بد تراز تجاری منفی در تاریخ ۴۶ سال اخیر کشور است.^۱

• خروج فعالین اقتصادی از فعالیتهای اقتصادی:

بی‌ثباتی بازار ارز، بخشنامه‌های خلق‌الساعه گمرک، بانک مرکزی، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، سازمان ملی استاندارد، وضع عوارض و مالیات متعدد و مکرر بدون لحاظ کردن احکام و قوانین دائمی حمایت‌کننده از سرمایه‌گذاری، تولید و صادرات، توسط مجلس شورای اسلامی که بعضاً با آن قوانین دائمی در تضاد هستند، ایجاد انحصار تجاری برای نهادهای فرا دولتی و شبه‌دولتی و ... عزم صادرکنندگان برای آزادسازی سرمایه خود از اقتصاد ایران را باعث شده که نتیجه آن خروج بسیاری از فعالان اقتصادی، به‌ویژه صادرکنندگان از فعالیتهای اقتصادی و روی آوردن به راه‌هایی نظیر مهاجرت و سرمایه‌گذاری در کشورهای خارجی و هم‌جوار است.

• نامناسب بودن برخی شاخص‌های فضای کسب و کار:

که فعالان اقتصادی در آخرین دوره از طرح پایش ملی محیط کسب‌وکار به ترتیب سه مؤلفه «غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات»، «دشواری تأمین مالی از بانک‌ها» و «بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب‌وکار» را نامناسب‌ترین مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار کشور اعلام کردند.^۲ ناگفته پیداست که این سه مؤلفه به تنهایی ناظر بر کل زنجیره ارزش یک بنگاه اقتصادی است.

• افزایش مالیاتها در فضای رکودی کسب و کار:

متأسفانه در چند سال اخیر ابزار مالیاتی در ایران از ماهیت یک ابزار سیاست‌گذاری خارج و به یک ابزار درآمدی برای پر کردن شکاف هزینه‌های ناکارآمد دولتی بدل شده است. در سال ۱۴۰۲ فعالان اقتصادی به‌خصوص کسب‌وکارهای کوچک، در موضوع مالیات، وضعیت پرچالشی را پشت‌سر گذاشتند و ۵۰ درصدی برآورد درآمدهای مالیاتی دولت در بودجه ۱۴۰۳ این نگرانی بیشتر هم شده است. **عدم استرداد مالیات بر ارزش افزوده شرکت‌ها** برغم ایفای تعهدات مربوط به بازگشت ارز و یا رفع تعهدشان به میزان قابل قبول از نمونه‌های دیگر حوزه مشکلات این حوزه است. لذا تدبیر مشترک بخش خصوصی و وزارتخانه‌های بخشی حامی تولید در این حوزه ضروری است.

• بی‌اعتنایی نظام بروکراسی به پیشنهادهای بخش خصوصی و قوانین و مقررات مرتبط:

---

1. <https://tejaratnews.com/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%D8%AA%D9%88%D9%84%DB%8C%D8%AF-%D8%AA%D8%AC%D8%A7%D8%B1%D8%AA-42/904913-%D8%AA%D8%B1%D8%A7%D8%B2-%D8%AA%D8%AC%D8%A7%D8%B1%DB%8C-%D8%A7%DB%8C%D8%B1%D8%A7%D9%86-%D8%AF%D8%B1-%D8%B3%D8%A7%D9%84>

2. <https://otaghirononline.ir/news/69329/%d8%a7%d9%82%d8%aa%d8%b5%d8%a7%d8%af-%d8%a7%db%8c%d8%b1%d8%a7%d9%86-%d8%af%d8%b1-%d8%b3%d8%a7%d9%84-1402-%d9%88-%da%86%d8%b4%d9%85-%d8%a7%d9%86%d8%af%d8%a7%d8%b2-%d8%b3%d8%a7%d9%84-1403>

در حال حاضر یکی از مشکلات بسیار مهم کشور، نرخ رشد منفی و یا پایین سرمایه‌گذاری و هدر رفت انرژی به انواع روشهای مختلف است. در چنین وضعیتی برخی شرکتهای خصوصی و حتی شبه‌دولتی حاضر هستند در حوزه‌های مختلف به سرمایه‌گذاری اقدام کنند. به صورتی که هزینه‌های سرمایه‌گذاری با استفاده از روشهای مناسب و جذاب با آنها تهاتر و یا محاسبه شود. برغم وجود چنین ظرفیتهایی در کشور، متأسفانه بدلیل وجود برخی بروکراسی‌های نامناسب از این ظرفیت‌ها در زمان مناسب استفاده نمی‌شود و منجر به ایجاد بی‌انگیزگی در پیگیری این موضوع در شرکت‌های مزبور شده است. به عنوان مثال نادیده گرفتن بند (۱۳) ماده (۱) آئین‌نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۱/۹/۱۵ ماده ۸ آیین‌نامه اجرایی بازگشت ارز حاصل از صادرات. در این ماده متشکل از ۲ گروه هست. گروه اول "صادرکنندگان محصولات پتروشیمی، فولادی، فرآورده‌های نفتی" و گروه دوم "سایر صادرکنندگان". گروه اول پروانه خود را از وزارت نفت دریافت کرده و دارای تخصیص خوراک با قیمت مصوب هستند. گروه دوم اما خوراک خود را از بورس انرژی با قیمت غیر دولتی تهیه می‌کنند و پروانه آنها از وزارت صمت است. انتقال اعضا گروه دوم به گروه اول از منظر برآورد درآمد- هزینه به شدت آسیب‌زا بوده و آن شرکت‌ها را دچار مشکلات گسترده‌ی مالی کرده به طوری که حیات این شرکت‌ها به خطر افتاده است. یکی دیگر از همین نمونه‌ها ترانزیت نفتای عراقی از خاک ایران به پاکستان توسط بازرگانان عراقی است. در حال حاضر بدلیل دادن مجوز ترانزیت به نفتای عراقی باعث گردیده است واحدهای تولیدکننده ایرانی فعال در حوزه هیدروکربن سبک و سنگین دچار خسارت می‌شوند و حاشیه سود آنها کاهش و عملاً قدرت رقابت‌پذیریشان را از دست می‌دهند. با کاهش هدف‌دار قیمت نفتا (۱۵۰ دلار به ازای هر تن زیرفروشی) و صادرات آن به بازار پاکستان، اقدام به حذف بازرگانان ایرانی از بازار نفتای پاکستان کرده‌اند. نظر به اهمیت نفتای ایرانی در نفوذ و لزوم حفظ پدافند غیرعامل جمهوری اسلامی ایران، لازم است ترانزیت نفتای عراقی از قلمرو زمینی جاده‌ای ایران ممنوع شده و به بنادر جنوبی کشور ساماندهی‌گردد.

یکی دیگر از موانع ایجاد شده الزام تولیدکننده و صادرکننده ایرانی با استفاده از کشتی‌های خارجی مطابق بخشنامه‌های شماره ۲۵/۱۴۰۲/۲۶۳۱۴۰ مورخ ۱۴۰۲/۳/۱ و شماره ۱۶۳/۱۴۰۲/۱۶۸۲۲۵۷ مورخ ۱۶۳/۱۴۰۲/۱۱/۲۵ گمرک جمهوری اسلامی ایران است. در مجموع وضع عوارض ۱۰ درصد موضوع رقابت‌پذیری فعالیت فرآورده‌های مشمول را دچار مشکل کرده است.

• عدم تسریع در بررسی‌ها و صدور اعطای مجوزها:

یکی از نکات بسیار مهم برای تحقق شعار سال، وجود سرعت عمل در دستگاه‌های اجرایی و حاکمیتی است. در حال حاضر روند کند تصمیم‌گیری در برخی از دستگاه‌ها نظیر وزارت صمت (در مورد اعطای مجوز برای صادرات مواد، فرآورده و محصولات مازاد بر نیاز داخلی)، وزارت جهاد کشاورزی (همانند آنچه در مورد وزارت صمت بیان شده است)، سازمان ملی استاندارد (در خصوص بررسی پرونده‌های کدهای استانداردسازی)، شرکت ملی نفت (اعلام آنالیز میعانات گازی میدان گازی

پارس جنوبی)، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی (در خصوص اجرای دقیق قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز)، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز (در خصوص اصلاح دستورالعمل ماده ۴۵) کاملاً مشهود است. به عنوان مثال عدم پایبندی شرکت ملی نفت ایران در اجرای تعهدات خود در مورد برخی قراردادهای مربوط به تأمین خوراک مورد نیاز برخی شرکت-های پتروشیمی یکی دیگر از مشکلاتی است که باید در مرتفع شدن آن اقدامات جدی صورت گیرد که مصادیق آن هم به صورت دقیق وجود دارد. در حال حاضر شرکت‌های تولیدی و صادراتی فعال در حوزه پایین‌دستی نفت، گاز و پتروشیمی برای دریافت کدهای عمومی استاندارد، زمان طولانی را صرف می‌کنند که با فضای بازارهای صادراتی تناسب ندارد.

در همین راستا میعان‌های گازی، خوراک اصلی واحدهای مینی‌ریفاینری بوده و در صورت عدم تأمین پیوسته و با قیمت مناسب این خوراک، صنف واحدهای هیدروکربنی به کلی تعطیل خواهد شد. با توجه به ارزآوری و اثر گسترده مینی‌ریفاینری‌ها بر اقتصاد و اشتغال کشور، امنیت خوراک این واحدها اهمیت ویژه‌ای دارد. با توجه به افت فشار میدان گازی پارس جنوبی، کیفیت میعان‌ها تغییر کرده است و این تغییر ماهیت باعث ایجاد مشکلات متعدد و تشکیل پرونده‌های مکرر برای شرکت‌های تولیدکننده و صادرکننده صادراتی شده است.

تولید فرآورده‌های نفتی از خوراک، وابسته به آنالیز خوراک است. در صورتی که آنالیز تغییر کند، فرآورده نهایی از دامنه استاندارد کدهای شناسایی خارج خواهد شد؛ که منجر به عدم تطابق فرآورده نفتی با اظهارنامه می‌گردد. به علت مشابه بودن "عدم تطابق اظهارنامه" و "قاچاق"، مراجع قضائی برخورد یکسانی با هر دو گروه خواهند کرد؛ حال اینکه اولی تخلف است با برخورد حقوقی و دومی قاچاق است با برخورد کیفری نباید یکسان در نظر گرفته شود. در راستای عبور از این هم‌گروهی نادرست، آنالیز مواد اولیه (میعان‌های گازی) به تفکیک محموله لازم است تا محرز گردد که عدم تطابق اظهارنامه از روی نیت سوء نبوده است بلکه به دلیل خروج ماده اولیه از استاندارد، فرآورده نهایی هم خارج دامنه استاندارد قرار گرفته است. در حال حاضر به علت افت فشار میدان گازی پارس جنوبی، کیفیت میعان‌ها تغییر کرده است و این تغییر ماهیت باعث ایجاد مشکلات متعدد و تشکیل پرونده‌های مکرر برای شرکت‌های تولیدکننده و صادرکننده صادراتی شده است.

با توجه به مصوبه کارگروه حقوقی-قضایی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز (به شماره ۰۱/۲۰۱۸۶۱/ص مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۲) و تأکید بر اینکه "اگر فرآورده یارانه‌ای نبود و تنها عدم مطابقت داشته باشد، مشمول قاچاق و بند (ز) ماده (۱) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز نبوده و باید مطابق رویه گمرکی سابق با آن برخورد شود" لازم است تا طی مصوبه‌ای شفاف و گویا از سوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق اعلام گردد تا آسیب‌های وارده جلوگیری شود.

- **وجود ناترازی در شرکت‌های فعال در حوزه پایین‌دستی نفت، گاز و پتروشیمی:**

زمین‌گیر کردن پتروشیمی‌ها و افزایش مطالبات آنها از محل تحویل برخی فرآورده‌ها و محصولات تولیدی نظیر نفتا و ... به شرکت‌های تابعه وزارت نفت به منظور تأمین بنزین مورد نیاز کشور و عدم تسویه و یا تأدیه چنین بدهی‌ها و ایجاد مشکل در چنین شرکت‌های به منظور تأمین نقدینگی و یا سرمایه در گردش آنها از جمله نتایج این مباحث است.

- **بخشی‌نگری در اجرای سیاستها، قوانین:**

در سیاست مربوط به بازگشت ارز در کشور متأسفانه نظرات دفاتر تخصصی مستقر در وزارت صمت و وزارت نفت توسط بانک مرکزی نادیده گرفته شد. این خود باعث گردید وضعیت بد شرکت‌ها و تجارت خارجی نامناسب شود.

- **وضع عوارض نامتعارف بر روی فرآورده‌ها، مشتقات نفتی و محصولات پتروشیمی:**

وضع عوارض در قالب مواد خام و نیمه‌خام و کاهش رقابت‌پذیری و به تبع آن کاهش صادرات چنین فرآورده‌ها و محصولاتی خودنمایی میکند که بازنگری در چنین سیاستی به منظور افزایش صادرات و در نهایت ارزآوری به کشور ضروری است.

- **فرایند طولانی انعقاد قراردادهای نفتی با شرکت صاحب صلاحیت:**

در حال حاضر این پروسه و فرآیندهای چندگانه‌ای طراحی شده است که طی آنها حتی بعضاً به حدود پنج سال زمان نیاز دارد تا یک قرارداد تنظیم گردد. در چنین وضعیتی تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی حوزه نفت و گاز، به دور از چنین زمانی مسیر خود را طی می‌کند و می‌تواند به نفع و یا به ضرر چنین شرکت‌هایی باشد. لذا برای اصلاح چنین وضعیتی جا دارد در این خصوص تدبیر لازم اندیشیده شود و این زمان به دوره زمانی معقولی تقلیل پیدا کند.

- **عدم بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود در بخش خصوصی:**

در سال ۱۴۰۱ مجموع ظرفیت اسمی پتروشیمی‌های کشور بیش از ۹۱ میلیون تن برآورد شده است که از این میزان ۶۹/۶ میلیون تن عملیاتی شده است. این در حالی است که ۲۴ درصد این ظرفیت که ۲۱/۴ میلیون تن است، عدم تولید نسبت به ظرفیت اسمی قابل بهره‌برداری مواجه هستیم. حدود ۶۱ درصد این عدم تولید (که معادل ۱۳/۰۴ میلیون تن است) بدلیل کمبود خوراک اتفاق افتاده است.^۳ نظر به این که برای ایجاد هر یک میلیون تن ظرفیت در بخش پتروشیمی به یک میلیارد

---

^۳ ۱۴/۴ درصد که معادل ۳/۰۸ میلیون تن است بخاطر اشکالات فنی، ۹/۲ درصد که معادل ۱/۹۶ میلیون تن است بدلیل بالا بودن موجودی و ۹ درصد که معادل ۱/۹ میلیون تن را تشکیل می‌دهد بدلیل اشکالات فرآیندی، ریشه عدم تولید را در سال ۱۴۰۱ تشکیل می‌دهد.

دلار سرمایه‌گذاری نیاز است، عملاً بیش از ۲۱ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در بخش پتروشیمی کشور بلااستفاده مانده است و برای بهره‌برداری از این ظرفیت باید تدبیر اساسی اندیشید.

مشکلات فوق‌الذکر تنها جزیی از انبوه مسایل پیش روی کسب و کار است که در این گزارش بنا به اولویت این اتحادیه احصا شده است به طور طبیعی هر کدام از کسب و کارها می‌توانند اولویت‌ها خود را شناسایی و در قالب یک هدف جمعی بخش خصوصی در اختیار اتاق ایران و دستگاه‌های مرتبط قرار گیرد. اتحادیه اوپکس در اولین گام نسبت به تنظیم تفاهم-نامه بین وزارت نفت و اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی کشور به منظور استفاده از ظرفیت پالایشگاه‌های کوچک عضو این تشکل به منظور رفع ناترازی موجود در خصوص برخی فرآورده‌ها و مشتقات نفتی اقدام نموده است. پیوسته پیگیر تحقق نتایج این تفاهم‌نامه است. هرچند که دستگاه متولی تاکنون عزم جدی از خود برای عملیاتی کردن آن از خود نسان نداده است.

در هر حال در ادامه مسایل و مشکلات جهت پیگیری نظام مند در قالب جدول با شناسایی اولیه تشکل‌ها و نهادهای مرتبط ارایه می‌شود و باید در طول سال پیوسته به روز و پیگیری شود.

مشکلات، راهکارها و دستگاه‌های مرتبط برای حل آنها در راستای تحقق شعار سال ۱۴۰۳

ردیف	عنوان مشکل	راهکار	قانون / دستورالعمل مربوطه	دستگاه مرتبط	فرایند اجرا و برخی ملاحظات
۱	کاهش صادرات به دلیل وضعیت نامناسب برگشت ارز و رفع تعهدات ارزی و بخشی نگری در اجرای سیاستهای ارزی	- کاهش فاصله نرخ رسمی با نرخ بازار و اتخاذ تصمیم براساس مزیت‌های هر بخش - جلوگیری از تغییر پی در پی سیاستهای ارزی و گمرکی	- دستورالعمل‌های ابلاغی گمرک و بانک مرکزی در یکسال گذشته	- وزارت صمت، گمرک ایران، بانک مرکزی و اتاق، - اوپکس، انجمن‌های مرتبط با صادرات	- تعیین دستگاه اجرایی و تشکل تخصصی - اخذ نظرات تشکلهای مرتبط و افراد صاحب‌نظر توسط تشکل تخصصی - جمع‌بندی نظرات توسط دستگاههای متولی و اتاق ایران و انعکاس آن برای اجرا به دستگاههای ذیربط
۲	- وجود برخی موانع در مسیر صادرات فرآورده‌ها و مشتقات نفتی و محصولات پتروشیمی و قاچاق برخی محصولات پتروشیمی تحت عناوین مختلف - ترانزیت نفتای عراقی از خاک ایران به پاکستان است	شناسایی موانعی که به صورت موردی ابلاغ شده و علی‌رغم رفع مورد مرتبط این موانع کماکان پابرجا هستند	ابلاغیه‌های مرتبط توسط وزارت صمت و گمرک ایران در یکسال گذشته	- وزارت صمت - بانک مرکزی - گمرک ایران - اوپکس	- در حال حاضر ظرفیت صادرات در حوزه فرآورده و محصولات پتروشیمی در کشور وجود دارد. به عنوان مثال نیتروژن گوگردی به ظرفیت ۴۰ هزار تن برای کشورهای عراق و افغانستان وجود دارد که متأسفانه بدلیل برخی محدودیتها از دسترس خارج شده است.
۳	وضع عوارض متعدد و	بازنگری و تهیه	فهرست مواد خام و	وزارت صمت،	- لیست مورد نظر باید به گونه‌ای

ردیف	عنوان مشکل	راهکار	قانون / دستورالعمل مربوطه	دستگاه مرتبط	فرایند اجرا و برخی ملاحظات
	نامتعارف بر روی فرآورده ها، مشتقات نفتی و محصولات پتروشیمی و نامناسب و متعدد بودن لیست مواد خام نیمه خام. متاسفانه اخیراً عوارض ۱۰ درصدی هم تحت عنوان حق پرچم به حمل فرآوردهها و مشتقات با استفاده از کشتی های خارجی به موارد فوق اضافه شده است.	دقیق لیست براساس معیار مناسب مقررات صادرات و واردات و تعرفه گمرکی سال ۱۴۰۳	نیمه خام موضوع بند(ژ) تبصره(۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ واردات و تعرفه گمرکی سال ۱۴۰۳	اوپکس، انجمن سنگ آهن ..	تنظیم شود که توانایی جذب محصولات در صورت عدم اجازه صادرات در بازار داخل با قیمت صادراتی وجود داشته باشد تا بنگاه بتواند امورات مربوط به تولیدش را انجام دهد. در صورت مازاد بودن محصول در بازار باید فرآیند اجازه صادرات تسهیل شود و شرکتهای تولیدکننده درگیر بروکراسی های پیچیده دستگاههای متعدد اجرایی نشود. لازم به توضیح است که در حال حاضر مصادیق بسیاری در این زمینه وجود دارد.
۴	عدم اجرای دقیق برخی از مفاد قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و عدم ارائه آنالیز میعانات گازی پارس جنوبی در چارچوب قوانین و مقررات مذکور	شناسایی دقیق مفاد مرتبط در قانون و ابلاغیه های مرتبط هوشمند سازی فرایند نظارت	قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و ابلاغیه های مرتبط	ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز وزارت صمت اوپکس	مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز تاکید ویژه ای بر هوشمندسازی و الکترونیکی کردن نظارت دارد. عدم اجرای این مواد روح قانون را زیر سوال برده است. دستورالعمل ماده ۴۵، قطب نمای قوانین ناظر بر صادرات بوده و عدم اجرای مفاد آن آسیب گسترده ای به

ردیف	عنوان مشکل	راهکار	قانون / دستورالعمل مربوطه	دستگاه مرتبط	فرایند اجرا و برخی ملاحظات
					صادرات وارد می‌سازد. لازم است تا این دستورالعمل به طور کامل اجرا گردد.
۵	<p>-عدم همراهی برخی شرکتهای زیر مجموعه وزارت نفت برای جذب سرمایه واحدها پتروشیمی</p> <p>-فرایند طولانی انعقاد قراردادهای نفتی با شرکت صاحب صلاحیت</p> <p>-ناپایداری در دسترسی به خوراک مورد نیاز مجتمع های پتروشیمی</p> <p>-عدم ارایه آنالیز برخی پروژه ها از جمله پارس جنوبی</p>	<p>شفاف سازی فرایندهای شناسایی پیمانکاران و انعقاد قراردادهای از طریق سامانه های موجود</p> <p>در خواست کتبی از دستگاههای ذیربط برای تعیین تکلیف نحوه پاسخ در مهلت معین</p>	<p>- قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و...</p> <p>- قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸</p>	<p>وزارت نفت، مجتمع های پتروشیمی تشکلهای اوپکس؛ اپک،...</p>	<p>در حال حاضر برخی شرکتهای پتروشیمی آمادگی دارند، در میادین گازی و یا زیرساخت شرکتهای بهره برداری نفت و گاز سرمایه گذاری کنند تا میزان خوراک دریافتی خود را افزایش دهند. متاسفانه بروکراسی های پیچیده شرکتهای زیرمجموعه وزارت نفت حاضر به تسهیلگری در این زمینه نیستند. با توجه به افت فشار میدان گازی پارس جنوبی، کیفیت میعانات تغییر کرده است و این تغییر ماهیت باعث ایجاد مشکلات متعدد و تشکیل پرونده های مکرر برای شرکتهای تولیدکننده و صادرکننده صادراتی شده است.</p>
۶	<p>-عدم اطمینان به دسترسی مستمر و پایدار به خوراک توسط واحدها، علی-الخصوص مجتمع های</p>	<p>الزام وزارت نفت به اجرای مقررات مرتبط و تفاهمات انجمن شده</p>	<p>دستورالعملهای ابلاغی ذیل تبصره های بودجه های سنواتی</p>	<p>وزارت نفت اوپکس انجمن صنفی کارفرمایی پتروشیمی</p>	<p>میعانات گازی، خوراک اصلی واحدهای مینی ریفراینری بوده و در صورت عدم تامین پیوسته و با قیمت مناسب این خوراک، صنف واحدهای هیدروکربنی</p>

ردیف	عنوان مشکل	راهکار	قانون / دستورالعمل مربوطه	دستگاه مرتبط	فرایند اجرا و برخی ملاحظات
	پتروشیمی و واحدهای مینی ریفاینری - عدم همراهی برخی از شرکتهای تابعه وزارت نفت به منظور استفاده از ظرفیت مینی ریفاینریهای بخش خصوصی برای رفع ناترازی فرآورده های مصرفی				به کلی تعطیل خواهد شد. با توجه به ارزآوری و اثر گسترده مینی ریفاینریها بر اقتصاد و اشتغال کشور، امنیت خوراک این واحدها اهمیت ویژه ای دارد.
۷	مسایل مرتبط با ارزشگذاری گمرکی	توافق مکتوب براساس مفاده ماده ۱۶	ماده ۱۶ و سایر مفاد مرتبط امور گمرکی	گمرک ایران اوپکس	تشکیل کارگروه مشترک انعکاس جمع بندی به مراجع ذیصلاح از جمله شورای گفتگو و کمیته تسهیل
۸	مطالبات شرکتهای پتروشیمی از محل اوره و یا ریفرمیت تحویلی به شرکت ملی پالایش و پخش و لحاظ نشدن نرخ سوخت یوتیلیتی پتروشیمیها به قیمت همان نرخ مصوب یوتیلیتی	برآورد حجم مطالبات شرکتهای شناسایی روش های پرداخت از جمله تهاتر	مفاد مرتبط در قانون برنامه در خصوص تسویه مطالبات با اعمال جرایم تاخیر	اوپکس وزارت نفت انجمن صنفی کارفرمایی	- عدم پرداخت به موقع مطالبات به دلیل تورم بالا عملا منجر به مستهلک شدن اندک حاشیه سود تولید کننده می شود - قیمت گذاری دستوری و ناترازی بنزین باعث شد شرکتهای پتروشیمی در تامین نقدینگی و سرمایه در گردش خود دچار مشکل شوند. البته این

ردیف	عنوان مشکل	راهکار	قانون / دستورالعمل مربوطه	دستگاه مرتبط	فرایند اجرا و برخی ملاحظات
					مشکل را می‌توان با موضوع تهاجر حل کرد.
۹	وجود بروکراسی در سازمان ملی استاندارد برای ارائه پاسخ به آزمایش‌های مربوط به استانداردسازی	-تعریف شفاف از استانداردها و ابلاغ به موقع آنها -برگزاری دوره‌ها و جلسات آموزشی مشترک بین تشکل‌های مرتبط و سازمان استاندارد	دستورالعمل‌های مرتبط	سازمان استاندارد اوپکس	در حال حاضر شرکت‌های تولیدی و صادراتی فعال در حوزه پایین‌دستی نفت، گاز و پتروشیمی برای دریافت کدهای عمومی استاندارد، زمان طولانی را صرف می‌کنند که با فضای بازارهای صادراتی تناسب ندارد.
۱۰	دخالت دولت در قیمت-گذاری بازار روانکار	اصلاح قیمت‌گذاری به تناسب نرخ تورم		وزارت صمت و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان	

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products, some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2024 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>